ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

Your Data

ประชุมชี้แจง

หลักเกณฑ์การกำกับดูแลให้มีกลไกให้ผู้ใช้บริการใช้สิทธิส่งข้อมูลในภาคสถาบันการเงิน

วันพุธที่ 19 พฤศจิกายน 2568 เวลา 13.00-15.30 น.

ห้องประชุม @BOT ชั้น 5 อาคารศูนย์การเรียนรู้ ธปท.

หัวข้อ

- หลักการสำคัญ
- ขอบเขตของผู้รับข้อมูลและผู้ส่งข้อมูลและการพิจารณาความมีนัยสำคัญ
- หน้าที่ของผู้ให้บริการทางการเงิน
- หน้าที่ของผู้รับข้อมูลและผู้ส่งข้อมูล
  - การกำหนดเงื่อนไขและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการรับส่งข้อมูลของผู้ใช้บริการ
  - การคุ้มครองผู้บริโภค
  - ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการข้อมูล
  - การรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวกับการจัดการข้อมูล
  - การจัดเก็บข้อมูลกิจกรรมการรับส่งข้อมูลของผู้ใช้บริการย้อนหลัง (audit trail)
  - การบริหารจัดการเมื่อเกิดเหตุการณ์ผิดปกติหรือปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิส่งข้อมูลของผู้ใช้บริการ
  - เรื่องอื่น ๆ ได้แก่ การรับส่งข้อมูลดิจิทัลที่ได้มาตรฐาน การใช้บริการจากบุคคลภายนอก และการรายงานข้อมูล
- สรุป timeline ที่สำคัญ

หลักการสำคัญ

หลักการสำคัญของโครงการ Your Data

1. ผู้ส่งข้อมูลต้องจัดทำข้อมูลและกลไกที่พร้อมให้ผู้ใช้บริการใช้สิทธิส่งข้อมูลผ่านช่องทางดิจิทัลได้สะดวก
2. ผู้รับข้อมูลสามารถเชื่อมและนำข้อมูลไปพัฒนาเพื่อเสนอบริการที่ตอบโจทย์
3. การเชื่อมต่อและรับส่งข้อมูลเป็นไปตามมาตรฐานกลางและแนวปฏิบัติ เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และไม่เกิดภาระหรือต้นทุนเกินจำเป็น
4. เงื่อนไขและค่าธรรมเนียมต้องไม่เป็นอุปสรรค ไม่ทำให้เกิดการเรียกข้อมูลเกินความจำเป็น หรือทำให้เกิดการรับข้อมูลโดยไม่ส่งข้อมูลให้ผู้ให้บริการรายอื่น
5. มีกำกับดูแลความเสี่ยงที่เหมาะสมทั้ง Data Security, Data Privacy และ Consumer Protection โดยไม่ก่อให้เกิดภาระต่อผู้ให้บริการมากเกินไป

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ขอบเขตของผู้รับข้อมูลและส่งข้อมูลและการพิจารณาความมีนัยสำคัญ

ภาพรวมผู้ให้บริการทางการเงิน

ขอบเขตการบังคับใช้

(1) สถาบันการเงิน (2) ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต (3) ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ (P-loan) (4) ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ (Nano finance) (5) ผู้ประกอบธุรกิจระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์สำหรับธุรกรรมสินเชื่อระหว่างบุคคลกับบุคคล (P2P Lending) และ (6) บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) + สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

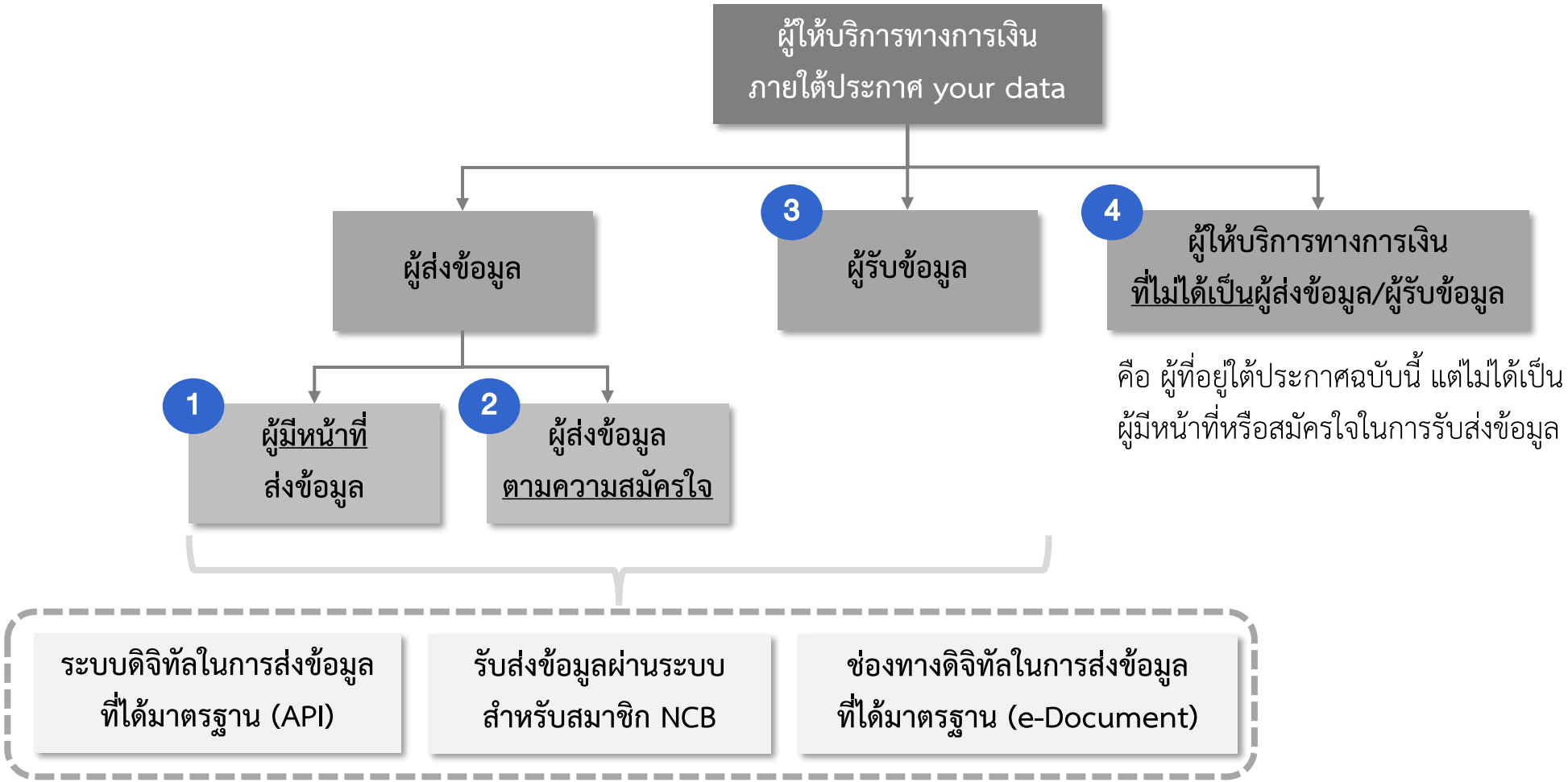

คือ ผู้ที่อยู่ใต้ประกาศฉบับนี้ แต่ไม่ได้เป็นผู้มีหน้าที่หรือสมัครใจในการรับส่งข้อมูล

รูปแบบการให้บริการ

API

การรับส่งข้อมูลผ่าน API

(ข้อมูลเงินฝาก,ชำระเงิน และสินเชื่อ)

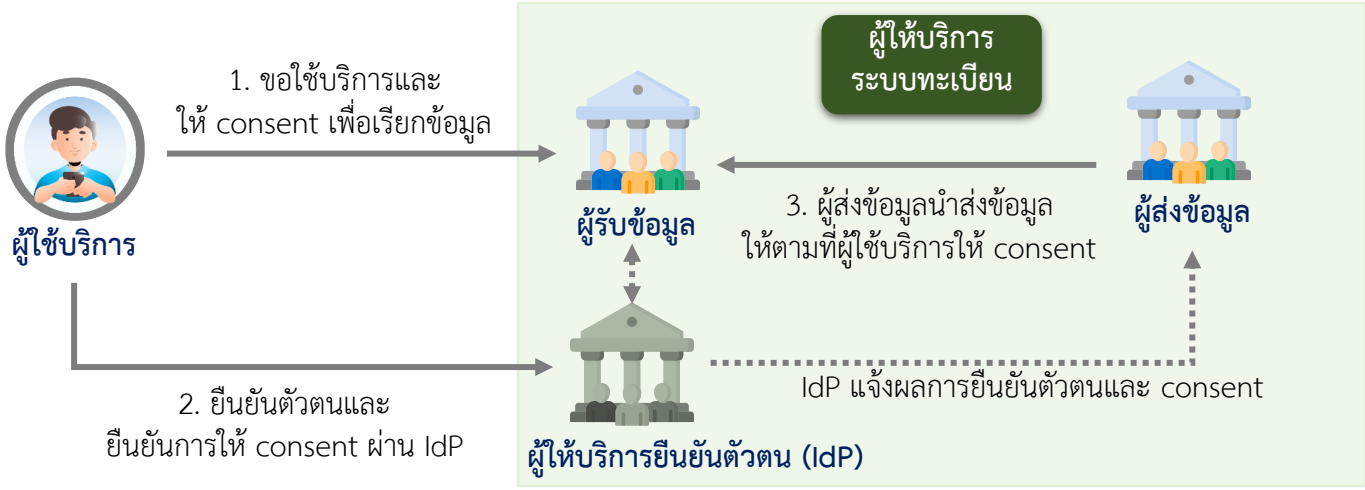

NCB

รับส่งข้อมูลผ่านระบบ
สำหรับสมาชิก NCB

(ข้อมูลสินเชื่อ)

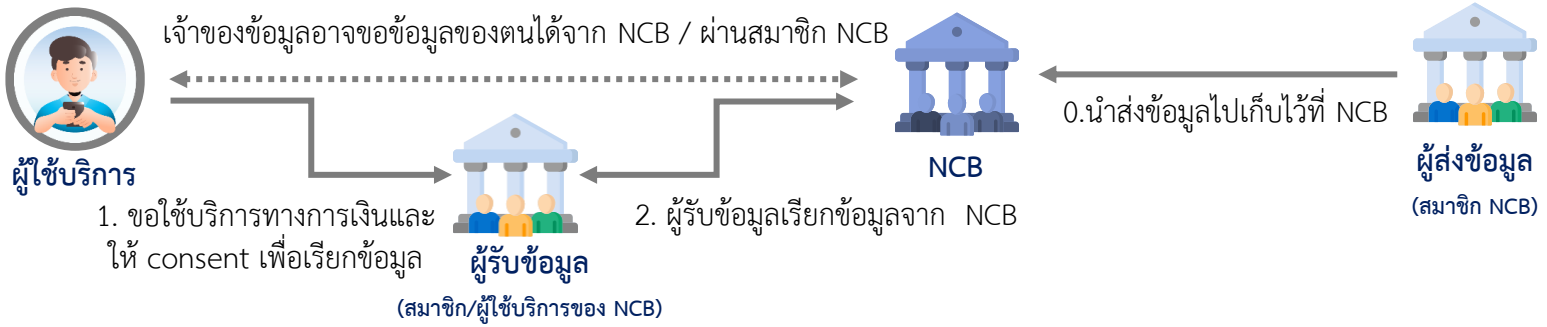

e-Doc

การส่ง e-document
ให้ผู้ใช้บริการโดยตรง

(ข้อมูลสินเชื่อ)

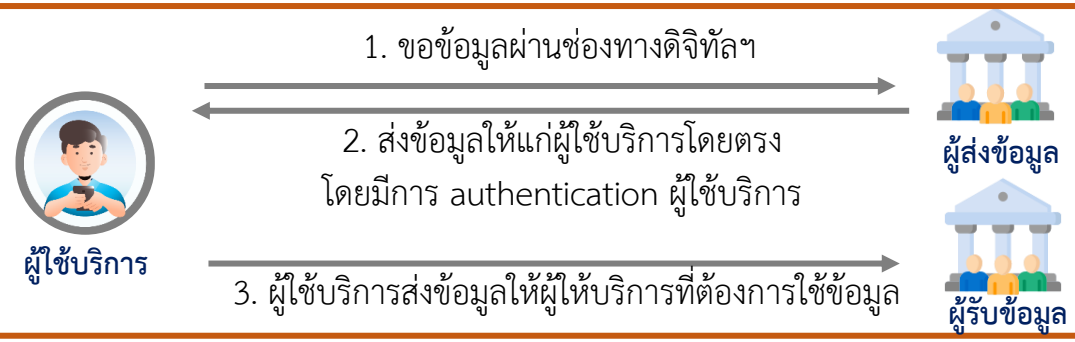

ขอบเขตของผู้รับข้อมูลและผู้ส่งข้อมูล

ผู้ส่งข้อมูล

ผู้ส่งข้อมูล	กลไกส่งข้อมูลทางดิจิทัลที่ต้องจัดทำ
1 **ผู้มีหน้าที่ส่งข้อมูล** A. ผู้ให้บริการเงินฝาก **ที่เน้นให้บริการกับผู้ใช้บริการรายย่อยและ** SMEs และมีปริมาณธุรกรรมที่มีนัยสำคัญ	**ส่งข้อมูลผ่าน API**
B. ผู้ให้บริการ e-Money ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจที่มีปริมาณธุรกรรมที่มีนัยสำคัญ ยกเว้นผลิตภัณฑ์ที่ให้บริการในวงจำกัดตามประกาศกระทรวงการคลัง[1]	
C. ผู้ให้บริการบัตรเครดิต ที่มีปริมาณธุรกรรมที่มีนัยสำคัญ ยกเว้นผลิตภัณฑ์ที่ให้บริการในวงจำกัดที่เทียบเคียงได้กับการใช้ในวงจำกัดตามประกาศกระทรวงการคลัง[1]	
D. ผู้ให้บริการสินเชื่อ ทุกแห่งที่ให้บริการแก่รายย่อยและ SMEs (1) **รายที่มีปริมาณธุรกรรมที่นัยสำคัญ**	**เลือกจัดทำกลไกที่เหมาะสมกับตน** • **ส่งข้อมูลผ่าน API** • **ส่งข้อมูลผ่านระบบสำหรับสมาชิก NCB**
(2) **รายอื่น**	**เลือกจัดทำกลไกที่เหมาะสมกับตน** • **ส่งข้อมูลผ่าน API** • **ส่งข้อมูลผ่านระบบสำหรับสมาชิก NCB** • **ส่ง e-document ให้ผู้ใช้บริการโดยตรง**
2 **ผู้เข้าร่วมส่งข้อมูลตามความสมัครใจ** จัดทำกลไกเพื่อส่งข้อมูลที่มีนัยสำคัญหรือเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการ	**กลไกที่กำหนดสำหรับการส่งข้อมูลแต่ละประเภท**

3 ผู้รับข้อมูล

1. ผู้ให้บริการที่สามารถรับข้อมูลผ่าน API

- ผู้ให้บริการภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท.
- ผู้ให้บริการภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานอื่นที่มีการกำกับดูแลในระดับเดียวกันกับประกาศฉบับนี้

ผู้ให้บริการรวบรวมและจัดการข้อมูลในฐานะบุคคลที่สาม (Third-party data aggregator) สามารถเป็นผู้รับข้อมูลได้เมื่อ ธปท. มีประกาศกำหนด

2. ผู้ที่สามารถรับข้อมูลผ่าน e-Document

- ผู้ใช้บริการ
- ผู้ให้บริการทางการเงินที่ประกาศว่าจะรับข้อมูลของผู้ใช้บริการอีกทอดหนึ่ง

3. ผู้ที่สามารถรับข้อมูลผ่านบริษัทข้อมูลเครดิต

- สมาชิก/ผู้ใช้บริการของ NCB ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต

⚠ ผู้ให้บริการที่มีสถานะเป็นผู้มีหน้าที่ส่งข้อมูลตามประกาศฉบับนี้ ให้ถือว่าเป็นผู้มีหน้าที่ส่งข้อมูลต่อไป แม้ภายหลังจะไม่เข้าข่ายตามลักษณะเงื่อนไขที่กำหนด และไม่ถือเป็นเหตุให้เปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกกลไกส่งข้อมูลทางดิจิทัลแบบที่ดำเนินการอยู่ เช่น เปลี่ยนจากการส่งข้อมูลผ่าน API หรือระบบสำหรับสมาชิก NCB เป็นรูปแบบ e-Document แทน

[1] หมายถึง ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ ทั้งนี้ ธปท. อาจพิจารณาผ่อนผันการจัดส่งข้อมูลการชำระเงินของผลิตภัณฑ์ที่ให้บริการในวงจำกัดอื่น ๆ เพิ่มเติมเป็นรายกรณี

1 การพิจารณาความมีนัยสำคัญที่เข้าข่ายเป็นผู้มีหน้าที่ส่งข้อมูล

ผู้มีหน้าที่ส่งข้อมูลสินเชื่อ	■ บุคคลธรรมดา: มีจำนวนบัญชีสินเชื่อที่ให้บริการแก่บุคคลธรรมดา ≥100,000 บัญชี หรือ มียอดสินเชื่อคงค้างรวม ≥1,000 ล้านบาท ■ นิติบุคคล SMEs: มีจำนวนบัญชีสินเชื่อที่ให้บริการแก่นิติบุคคล ≥10,000 บัญชี หรือ มียอดสินเชื่อคงค้างรวม ≥10,000 ล้านบาท
ผู้มีหน้าที่ส่งข้อมูลเงินฝาก	■ บุคคลธรรมดา: มีจำนวนบัญชี ≥ 100,000 บัญชี ■ นิติบุคคล SMEs: ผู้มีหน้าที่ส่งข้อมูลสินเชื่อนิติบุคคล SMEs และมีการให้บริการเงินฝากแก่นิติบุคคล SMEs
ผู้มีหน้าที่ส่งข้อมูลการชำระเงิน	■ e-Money: จำนวนบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ ≥ 100,000 บัญชี และมีจำนวนธุรกรรม ≥ 1 ล้านครั้งต่อปี ■ บัตรเครดิต: จำนวนธุรกรรม ≥ 1 ล้านครั้งต่อปี

จำนวนบัญชีและยอดคงค้าง ให้คำนวณจากค่าเฉลี่ย 12 เดือน

จำนวนธุรกรรม ให้คำนวณจากผลรวมธุรกรรม 12 เดือนจากข้อมูล 14 เดือนล่าสุดโดยไม่รวมเดือนที่มีธุรกรรมมากและน้อยที่สุด

ตัวอย่างการคำนวณจำนวนบัญชีและยอดคงค้าง

ณ สิ้น พ.ย. 68 เข้าเงื่อนไขนัยสำคัญ

พ.ย. 67 | ธ.ค. 67 | ม.ค. 68 | ก.พ. 68 | มี.ค. 68 | เม.ย. 68 | พ.ค. 68 | มิ.ย. 68 | ก.ค. 68 | ส.ค. 68 | ก.ย. 68 | ต.ค. 68

จำนวนบัญชีเงินฝาก: (100K + 150K + 125K + 100K + 120K + 130K + 125K + 100K + 120K + 125K + 110K + 120K) / 12 = 118.75K

เข้าข่ายเป็นผู้มีหน้าที่ส่งข้อมูลเงินฝาก

ตัวอย่างการคำนวณจำนวนธุรกรรม

ณ สิ้น พ.ย. 68 เข้าเงื่อนไขนัยสำคัญ

ก.ย. 67 | ต.ค. 67 | พ.ย. 67 | ธ.ค. 67 | ม.ค. 68 | ก.พ. 68 | มี.ค. 68 | เม.ย. 68 | พ.ค. 68 | มิ.ย. 68 | ก.ค. 68 | ส.ค. 68 | ก.ย. 68 | ต.ค. 68

ธุรกรรมบัตรเครดิต: 100K + 110K + 120K + ~~200K~~ + 180K + 150K + 120K + 110K + 130K + ~~90K~~ + 110K + 120K + 130K + 100K = 1.48M

เข้าข่ายเป็นผู้มีหน้าที่ส่งข้อมูลชำระเงินผ่านบัตรเครดิต

หน้าที่ของผู้ให้บริการทางการเงิน

หน้าที่ของผู้ให้บริการทางการเงิน

ผู้ให้บริการทางการเงิน ได้แก่ (1) สถาบันการเงิน (2) ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต (3) ผู้ประกอบธุรกิจ P-loan (4) ผู้ประกอบธุรกิจ Nano-finance (5) ผู้ประกอบธุรกิจ P2P Lending Platform และ (6) ผู้ประกอบธุรกิจ e-Money + สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (อยู่ระหว่างดำเนินการ) มีหน้าที่ต้องแจ้งหรือเปิดเผยสถานะการให้บริการรับส่งข้อมูลผ่านช่องทางที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ เช่น สาขา เว็บไซต์ และ mobile application

1 2 3 ผู้ให้บริการทางการเงินที่เป็นผู้มีหน้าที่ส่งข้อมูล ผู้เข้าร่วมส่งข้อมูลตามความสมัครใจ และผู้รับข้อมูล

- **แจ้งสถานะ** ว่าเป็นผู้มีหน้าที่ส่งข้อมูล ผู้เข้าร่วมส่งข้อมูลตามความสมัครใจ หรือผู้รับข้อมูล
- **แจ้งกลไก**ที่ผู้ใช้บริการสามารถใช้สิทธิได้ (API/e-doc/NCB)
- **แจ้งข้อมูล**ว่าสามารถใช้สิทธิในข้อมูลประเภทใดได้บ้าง
  (ข้อมูลสินเชื่อ ข้อมูลเงินฝาก ข้อมูลการชำระเงินผ่าน e-money และข้อมูลการชำระเงินผ่านบัตรเครดิต รวมทั้งเป็นประเภทข้อมูลบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล)

4 ผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ได้เป็นผู้ส่งข้อมูล/ผู้รับข้อมูล

แจ้งสถานะ ว่าไม่ได้เป็นผู้ส่งข้อมูล และ/หรือ ไม่ได้เป็นผู้รับข้อมูล

ผู้ประกอบธุรกิจต้องเปิดเผยหรือแจ้งสถานะการให้บริการรับส่งข้อมูลภายใน 180 วันหลังประกาศมีผลใช้บังคับ (วันที่ 29 เม.ย. 2569)
(ธปท. จะนัดหารือ key message ที่ใช้ในการแจ้งสถานะอีกครั้ง)
ทั้งนี้ กรณีวันที่ต้องเปิดเผยหรือแจ้งสถานะของสถาบันการเงินเฉพาะกิจจะทราบเมื่อทราบวันลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หน้าที่ของผู้รับข้อมูลและผู้ส่งข้อมูล

หน้าที่ของผู้รับข้อมูลและผู้ส่งข้อมูล

ก่อนให้บริการ

- จัดทำกลไกการรับส่งข้อมูลที่ได้มาตรฐาน สอดคล้องตามประกาศและแนวปฏิบัติ
- เข้ารับการประเมิน (เฉพาะกรณีส่งข้อมูลผ่าน API)

ระหว่างให้บริการ

ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กำกับดูแล กลไกส่งข้อมูลทางดิจิทัล และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

หยุดให้บริการ

แจ้งให้ผู้ใช้บริการทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 30 วัน*

API

การรับส่งข้อมูลผ่าน API

ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทุกข้อ

e-Doc

การรับส่ง e-document

ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์บางข้อ

NCB

การรับส่งข้อมูลผ่าน NCB

ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต ทั้งนี้ หากไม่มีข้อกำหนดเรื่องใดไว้เป็นการเฉพาะ ให้ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทั่วไป โดยอนุโลม

*เฉพาะสำหรับ

(1) ผู้ส่งข้อมูลตามความสมัครใจ หรือ

(2) ผู้มีหน้าที่ส่งข้อมูลที่ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์หรือนโยบายธุรกิจแบบถาวรและได้รับการอนุญาตจาก ธปท. ให้หยุดบริการ

1. การเข้ารับการประเมินเพื่อเข้าร่วมรับส่งข้อมูลในระบบดิจิทัลฯ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลสามารถรับส่งข้อมูลของผู้ใช้บริการและเป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ ธปท. กำหนด

1 เข้ารับการประเมินจากผู้ให้บริการระบบทะเบียน

ทดสอบ

การปฏิบัติตามมาตรฐานและการพัฒนาระบบที่กำหนดในแนวปฏิบัติของ ธปท. และข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้ส่งข้อมูล/ผู้รับข้อมูล และ ผู้ให้บริการระบบทะเบียน[1]

ประเมินคุณสมบัติและความพร้อม

1. การบริหารจัดการและดูแลความเสี่ยงด้าน IT
2. การปฏิบัติตามมาตรฐานอื่นที่กำหนดโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามแนวทางที่ผู้ให้บริการระบบทะเบียนกำหนด

2 เข้ารับการประเมินจาก ธปท.

ประเมินคุณสมบัติและความพร้อม

1. อยู่ภายใต้ขอบเขตของผู้ส่งหรือผู้สามารถรับข้อมูลตามหลักเกณฑ์
2. มีความพร้อมในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
3. มีการตกลงการใช้บริการกับผู้ให้บริการระบบทะเบียน[1]

[1] **ผู้ให้บริการระบบทะเบียนต้อง**มีคุณสมบัติ เงื่อนไขการให้บริการ และได้รับการรับรองจากคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ Your Data

2. หลักเกณฑ์กำกับดูแลกลไกส่งข้อมูลทางดิจิทัล

หลักเกณฑ์	ผู้รับและผู้ส่งข้อมูลผ่าน API	ผู้ส่ง e-document ให้ผู้ใช้บริการโดยตรง	ผู้รับ e-document จากผู้ใช้บริการโดยตรง	ผู้รับข้อมูลและผู้ส่งข้อมูลผ่าน NCB
1. การกำหนดเงื่อนไขและค่าธรรมเนียม *(ข้อ 4.3.4.1)*	✓	✓	✗	ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต<u>เป็นหลัก</u> หากไม่มีข้อกำหนดเรื่องใดไว้เป็นการเฉพาะ ให้ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทั่วไป โดยอนุโลม
	+ ปฏิบัติตามเอกสารแนบ 1			
2. การคุ้มครองผู้บริโภค *(ข้อ 4.3.4.2)*	✓ +ปฏิบัติตามเอกสารแนบ 4 ด้วย	✓ + ปฏิบัติตามเอกสารแนบ 5 ด้วย	✓ เฉพาะ 4.3.4.2 (1) และ (2)	
3. การบริหารจัดการข้อมูลให้มีความมั่นคงปลอดภัย *(ข้อ 4.3.4.3)*				
- ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการข้อมูล *(ข้อ 4.3.4.3 (1))*	✓	✓	✗	
- การรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวกับการจัดการข้อมูล *(ข้อ 4.3.4.3 (2))*	✓ +ปฏิบัติตามเอกสารแนบ 4 ด้วย	✓	✗	
- การจัดเก็บข้อมูลกิจกรรมการรับส่งข้อมูลของผู้ใช้บริการย้อนหลัง (audit trail) *(ข้อ 4.3.4.3 (3))*	✓ +ปฏิบัติตามเอกสารแนบ 4 ด้วย	✓ +ปฏิบัติตามเอกสารแนบ 5 ด้วย	✗	
- การบริหารจัดการเมื่อเกิดเหตุการณ์ผิดปกติหรือปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิส่งข้อมูลของผู้ใช้บริการ *(ข้อ 4.3.4.3 (4))*	✓	✓	✓	
4. การรับส่งข้อมูลดิจิทัลที่ได้มาตรฐาน *(ข้อ 4.3.4.4)*	✓ +ปฏิบัติตามเอกสารแนบ 4 ด้วย	✓ +ปฏิบัติตามเอกสารแนบ 5 ด้วย	✗	
5. การใช้บริการจากบุคคลภายนอก *(ข้อ 4.3.4.5)*	✓	✓	✓	
6. การรายงานข้อมูลต่อ ธปท. *(ข้อ 4.3.4.6)*	✓	✓	✓	
	+ ประกาศ ธปท. เกี่ยวกับการรายงานข้อมูลที่จะออกต่อไป			

2. หลักเกณฑ์กำกับดูแลกลไกส่งข้อมูลทางดิจิทัล

(1) การกำหนดเงื่อนไขและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการรับส่งข้อมูลของผู้ใช้บริการ

เงื่อนไขการให้บริการ	ค่าธรรมเนียม

ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูล ต้องไม่กำหนดเงื่อนไขหรือมีการดำเนินการที่เป็นอุปสรรคต่อการรับส่งข้อมูล หรือต่อการใช้ประโยชน์จากข้อมูล เช่น

กำหนดขั้นตอนการเข้าใช้บริการรับส่งข้อมูลหรือการออกแบบการใช้งานที่ยุ่งยาก

การจำกัดระยะเวลาหรือจำนวนครั้งในการใช้งานไว้น้อยเกินไปจนเป็นอุปสรรคต่อการใช้บริการ

โดยต้องปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ ธปท. กำหนด

ผู้ส่งข้อมูลต้องไม่คิดค่าธรรมเนียม เว้นแต่ผู้รับข้อมูลเรียกข้อมูลสูงเกินกว่าระดับ (threshold)
ทั้งนี้ หากการเรียกข้อมูลเกินกว่า Threshold เกิดจากผู้ใช้บริการเอง **ผู้ส่งข้อมูลหรือผู้รับข้อมูล**อาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ใช้บริการได้ แต่ต้องไม่เรียกเก็บซ้ำซ้อนกัน

หลักการคิดค่าธรรมเนียมกรณีเรียกข้อมูลเกิน Threshold

- ต้องสะท้อนต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงและสมควรแก่เหตุ (พิจารณาเฉพาะต้นทุนส่วนเพิ่มจากการดำเนินการเพื่อให้บริการรับส่งข้อมูลได้)
- ต้องไม่สูงเกินจนผู้ใช้บริการจำนวนมากเลือกไม่ใช้บริการ และไม่เป็นภาระต้นทุนจนผู้รับข้อมูลจำนวนมากเลือกที่ไม่รับข้อมูลเพื่อนำไปพัฒนาบริการ จนไม่สามารถบรรลุเป้าประสงค์ของโครงการ
- ต้องคำนึงถึงความสมดุลระหว่างประโยชน์และต้นทุนของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยไม่มีใครรับภาระมากเกินไป
- ต้องทบทวนเป็นระยะเพื่อให้ยังคงสอดคล้องกับหลักการที่กำหนด

ความโปร่งใสและเป็นธรรมในการคิดค่าธรรมเนียม

ค่าธรรมเนียมระหว่างผู้ให้บริการ
- การเปลี่ยนแปลงค่าธรรมเนียมต้องมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ใช้โครงสร้างค่าธรรมเนียมเดียวกันสำหรับผู้รับข้อมูลที่เข้าเงื่อนไขเดียวกัน

ค่าธรรมเนียมที่คิดกับผู้ใช้บริการ : ต้องเปิดเผยข้อมูลค่าธรรมเนียมให้ผู้ใช้บริการทราบด้วย

หมายเหตุ : การรับส่งข้อมูลอื่นหรือรายการข้อมูลอื่น ผู้ให้บริการทางการเงินสามารถดำเนินการได้ตามธุรกิจปกติ

2. หลักเกณฑ์กำกับดูแลกลไกส่งข้อมูลทางดิจิทัล

(2) การคุ้มครองผู้บริโภค

1 การคุ้มครองผู้บริโภคและความเป็นส่วนบุคคลของข้อมูล

ผู้ส่งและผู้รับข้อมูลต้องปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่บังคับใช้อยู่สำหรับผู้ให้บริการทางการเงินแต่ละประเภท

กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	เกณฑ์ Market Conduct	เกณฑ์กำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงินแต่ละประเภท

2 การพิสูจน์และป้องกันการแอบอ้างเป็นผู้ใช้บริการ

หลักการ

ผู้รับข้อมูล

- ก่อนให้บริการ ต้องจัดให้**มีกระบวนการรู้จักผู้ใช้บริการ** (KYC) ตามระดับความเสี่ยงของประเภทธุรกรรมและช่องทางการให้บริการ
- **จัดให้มีวิธีการยืนยันตัวตนผู้ใช้บริการ** (authentication) เพื่อพิสูจน์ให้ได้ว่าผู้ใช้บริการที่ประสงค์จะขอใช้บริการเป็นผู้ใช้บริการรายนั้นจริง
- หากมีหลักเกณฑ์ KYC หรือ authentication สำหรับบริการใดไว้เป็นการเฉพาะให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวด้วย

ผู้ส่งข้อมูล

- ต้องจัดให้มี**กระบวนการตรวจสอบว่าผู้ใช้บริการ**ที่ประสงค์จะขอให้ส่งข้อมูลเป็นเจ้าของข้อมูลจริง หรือ
- **มีกระบวนการยืนยันการใช้สิทธิ**ของผู้ใช้บริการที่เป็นเจ้าของข้อมูลในการดำเนินการส่งข้อมูล

+ ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ ธปท. กำหนด

2. หลักเกณฑ์กำกับดูแลกลไกส่งข้อมูลทางดิจิทัล

(2) การคุ้มครองผู้บริโภค (ต่อ)

การพิสูจน์และป้องกันการแอบอ้างเป็นผู้ใช้บริการ กรณีการรับส่งข้อมูลผ่านระบบดิจิทัลฯ

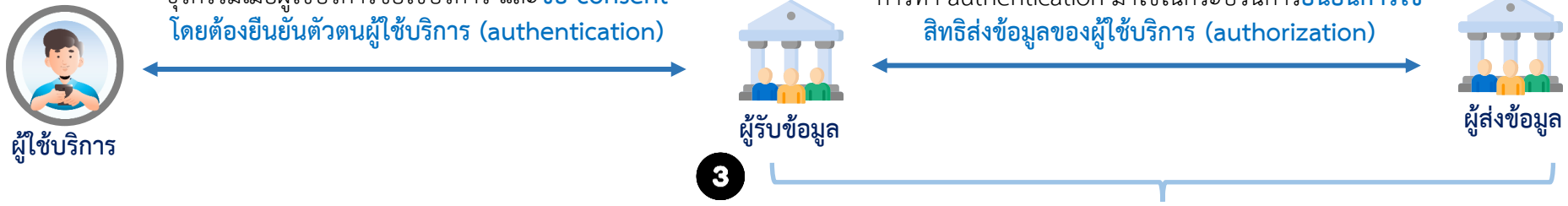

1 การขอ consent

- **ต้องแยกข้อความ** ออกจากข้อความอื่นและการขอ consent อื่นอย่างชัดเจน และต้องระบุข้อมูลอย่างน้อย ดังนี้
  (1) ประเภทและรายการข้อมูล (2) ชื่อผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูล (3) วัตถุประสงค์การใช้ข้อมูล (4) ระยะเวลาการขอ consent
  ทั้งนี้ รูปแบบและมาตรฐานกลางให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่ ธปท. กำหนด
- **กรณีใช้บริการบุคคลอื่นเพื่อสนับสนุนการดำเนินการรับข้อมูล ต้องแจ้งให้ผู้ใช้บริการทราบถึงชื่อและบทบาท** ของบุคคลดังกล่าวอย่างครบถ้วน ชัดเจน เข้าใจง่าย ผ่านช่องทางที่ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย แยกออกจากการแจ้งเรื่องอื่นๆ รวมถึงแจ้งล่วงหน้าในระยะเวลาที่เพียงพอเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง
- **ต้องแจ้งสิทธิและช่องทางการถอนและเปลี่ยนแปลง consent ให้ผู้ใช้บริการทราบ** ผ่านช่องทางเดียวกับการแจ้งข้อมูลบุคคลที่ผู้รับข้อมูลใช้สนับสนุนการดำเนินการรับข้อมูล

การ authentication

- **ต้องมี**กระบวนการ authentication ที่ได้มาตรฐาน น่าเชื่อถือ ตรวจสอบได้
- **ต้องมี**การกำหนดความรับผิดที่ชัดเจนด้วย
- **ต้องมีระดับ**การพิสูจน์และยืนยันตัวตนที่**ไม่สูงเกินไป**จนเป็นอุปสรรคต่อการใช้สิทธิ **และไม่ต่ำเกินไป**จนเกิดความเสี่ยง

ผู้รับข้อมูลและผู้ส่งข้อมูลตกลงร่วมกัน

2 การขอ authorization

- **ต้องแยกข้อความ** ออกจากข้อความอื่นอย่างชัดเจน
- **ต้องระบุข้อมูล** ประเภทข้อมูล และวัตถุประสงค์การใช้ข้อมูล ในลักษณะเดียวกับ consent และกำหนดระยะเวลา authorization ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การใช้ข้อมูลและสอดคล้องกับช่วงเวลา consent
- **กรณีที่ผู้ส่งข้อมูลมีการใช้บริการบุคคลอื่น** สนับสนุนการส่งข้อมูลผ่านระบบส่งข้อมูลฯ ต้องแจ้งให้ผู้ใช้บริการทราบถึงชื่อและบทบาทของบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้น

3 การบริหารจัดการและตรวจสอบ consent และ authorization

- **ต้องให้หลักฐาน**การให้ การเปลี่ยนแปลง และการถอน consent และ authorization
- **ต้องจัดให้มีช่องทางที่ง่ายและสะดวก**ในการบริหารจัดการและตรวจสอบข้อมูล
- **ต้องแจ้งให้ผู้ใช้บริการทราบถึงการหมดอายุ** และ **ต้องแจ้งให้ผู้ให้บริการอีกฝ่ายทราบเมื่อ consent และ authorization มีการเปลี่ยนแปลงหรือถูกถอน**

2. หลักเกณฑ์กำกับดูแลกลไกส่งข้อมูลทางดิจิทัล
(2) การคุ้มครองผู้บริโภค (ต่อ)

กรณีส่ง e-document ให้ผู้ใช้บริการโดยตรง

การพิสูจน์และป้องกันการแอบอ้างเป็นผู้ใช้บริการ

1. ขอข้อมูลผ่าน e-Document →

← 2. ส่งข้อมูลให้แก่ผู้ใช้บริการโดยตรง
โดย**ต้องมีการ authentication ผู้ใช้บริการ เพื่อพิสูจน์ว่าเป็นเจ้าของข้อมูลจริง**

ผู้ส่งข้อมูล

การให้ความรู้แก่ผู้ใช้บริการ

<u>ต้องให้ความรู้ผู้ใช้บริการ</u>ให้ทราบถึงแนวทางการจัดการข้อมูลของตนที่ได้รับมาจากช่องทางนี้ให้ปลอดภัยด้วย

ผู้ใช้บริการ

3. ผู้ใช้บริการส่งข้อมูลให้ผู้ให้บริการที่ต้องการใช้ข้อมูล →

ผู้รับข้อมูล

2. หลักเกณฑ์กำกับดูแลกลไกส่งข้อมูลทางดิจิทัล

(3) ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการข้อมูล

ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูล ต้องมีธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการข้อมูลที่ดีเพื่อให้มั่นใจว่ามีการดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนบุคคลของข้อมูลตลอดทั้งกระบวนการตั้งแต่ก่อน ระหว่าง และหลังการรับส่งข้อมูล

บทบาทของคณะกรรมการ

ต้องให้ความสำคัญกับ การใช้สิทธิส่งข้อมูล Data Security และ Data Privacy โดย

- **กำหนด อนุมัติ และทบทวนนโยบาย**
- **กำกับดูแลในภาพรวมและกำกับดูแลให้มีโครงสร้างองค์กรที่มีการสอบทานและถ่วงดุลการปฏิบัติงาน**
- **กำกับดูแลให้ผู้บริหารระดับสูงสื่อสารนโยบาย**เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญและเข้าใจบทบาทหน้าที่และผลักดันให้มีการดำเนินการตามนโยบาย
- **กำกับดูแลให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามหลักเกณฑ์**
- **ติดตามและกำกับดูแลการดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และนโยบายที่กำหนด โดยกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการ**
  - (1) **รายงานการดำเนินงานและความเสี่ยงต่อ**ผู้บริหารระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ และรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อใช้ประกอบการทบทวนนโยบาย
  - (2) **รายงานความเสี่ยงที่สำคัญและประเด็นที่อาจส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ**ต่อการให้บริการ ฐานะการดำเนินงาน หรือชื่อเสียงต่อคณะกรรมการโดยไม่ชักช้า เพื่อสั่งการป้องกันหรือให้มีการแก้ปัญหา

ทั้งนี้ คณะกรรมการสามารถมอบหมายให้ดำเนินการแทนในเรื่อง 1) ทบทวนนโยบาย 2) ดูแลการจัดโครงสร้างองค์กรและการกำหนดบทบาทหน้าที่ และ 3) ติดตามการรายงานการดำเนินงานและประเด็นความเสี่ยง

บทบาทของผู้บริหารระดับสูง

- **นำนโยบายไปสื่อสารและผลักดัน**ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมและเคร่งครัด
- **จัดให้มีโครงสร้างองค์กร กำหนดผู้รับผิดชอบและบทบาทหน้าที่**ในรายละเอียดที่ชัดเจน และผลักดันให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอ
- **ติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบาย**ที่คณะกรรมการกำหนดและหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

2. หลักเกณฑ์กำกับดูแลกลไกส่งข้อมูลทางดิจิทัล

(4) การรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวกับการจัดการข้อมูล

1 สง. ทุกราย และผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินรายที่มีนัยสำคัญตามเกณฑ์ IT Risk + SFI (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

2 ผู้ให้บริการทางการเงินอื่น (นอกจาก 1)

ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk)

1. [ผู้ส่งและผู้รับข้อมูล] กำหนดนโยบายและกระบวนการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบริหารจัดการและการรับส่งข้อมูลมีความมั่นคงปลอดภัย ดูแลข้อมูลผู้ใช้บริการได้อย่างเหมาะสม ป้องกันและรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์และเหตุการณ์ข้อมูลรั่วไหลที่สำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. [ผู้ส่งและผู้รับข้อมูลกรณีผ่าน API] ปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการข้อมูลสำหรับการรับส่งข้อมูลผ่านระบบดิจิทัล

1. บริหารจัดการ / บำรุงรักษา IT asset	2. รักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล (information security) ทั้งการรับส่งผ่านระบบเครือข่ายและการจัดเก็บ	3. ควบคุมการเข้าถึง (access control) ระบบ operating system application และ database system โดยมีการบริหารจัดการสิทธิและตรวจสอบยืนยันตัวตน	4. รักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเครือข่ายสื่อสาร (communications security)
5. รักษาความมั่นคงปลอดภัยของ server และ endpoint ให้สามารถป้องกันภัยจากภัยคุกคาม/การโจมตี	6. กำหนดมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบ IT (security baseline and hardening)	7. สำรองข้อมูล (data backup) ด้วยวิธีการและระยะเวลาที่เหมาะสม	8. บริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT change management)
9. บริหารจัดการ security patch สำหรับทุกระบบงานและอุปกรณ์ที่รองรับบริการ เพื่อปิดช่องโหว่	10. ติดตามดูแลระบบและเฝ้าระวังภัยคุกคาม (security monitoring)	11. จัดให้มีการประเมินช่องโหว่และทดสอบเจาะระบบ (vulnerability management and penetration testing)	12. จัดหาและพัฒนาระบบอย่างเหมาะสม (system acquisition and development)
13. บริหารจัดการความเสี่ยงจากบุคคลภายนอก (3rd party risk management)	14. จัดเก็บข้อมูลบันทึกเหตุการณ์ (logging)		

2. หลักเกณฑ์กำกับดูแลกลไกส่งข้อมูลทางดิจิทัล

(5) การจัดเก็บข้อมูลกิจกรรมการรับส่งข้อมูลของผู้ใช้บริการย้อนหลัง (audit trail)

ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูล ต้องจัดเก็บข้อมูลกิจกรรมการรับส่งข้อมูลของผู้ใช้บริการย้อนหลัง (audit trail) เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและดำเนินการทางกฎหมายกรณีเกิดการละเมิดข้อมูลของผู้ใช้บริการหรือข้อมูลรั่วไหล ตามประเภทข้อมูลและระยะเวลา ดังนี้

	API การรับส่งข้อมูลผ่าน API	e-Doc การส่ง e-document	NCB การรับส่งข้อมูลผ่าน NCB
ข้อมูลที่ต้องจัดเก็บ	**ผู้ส่งข้อมูล** (1) ข้อมูลกิจกรรมการให้ การเปลี่ยนแปลง และการถอน authorization (2) ข้อมูลกิจกรรมการส่งข้อมูลของผู้ใช้บริการไปยังผู้รับข้อมูล **ผู้รับข้อมูล** (1) ข้อมูลกิจกรรมการให้ การเปลี่ยนแปลง และการถอน consent (2) ข้อมูลกิจกรรมการรับข้อมูลของผู้ใช้บริการจากผู้ส่งข้อมูล	(1) ข้อมูลกิจกรรมการร้องขอข้อมูลของผู้ใช้บริการ (2) ข้อมูลกิจกรรมการส่งข้อมูลของผู้ใช้บริการให้ผู้ใช้บริการที่เป็นเจ้าของข้อมูล	ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต
ระยะเวลาที่ต้องจัดเก็บ	**ไม่น้อยกว่า 10 ปี** นับตั้งแต่วันที่ได้ดำเนินการเกี่ยวกับ consent authorization การรับส่งข้อมูล แล้วแต่กรณี	**ตามที่กำหนดในแนวปฏิบัติ**	

+ ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ ธปท. กำหนด

2. หลักเกณฑ์กำกับดูแลกลไกส่งข้อมูลทางดิจิทัล

(5) การบริหารจัดการเมื่อเกิดเหตุการณ์ผิดปกติหรือปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิส่งข้อมูลของผู้ใช้บริการ

ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูล ต้องมีการบริหารจัดการเหตุการณ์ผิดปกติและปัญหาที่เกิดจากการใช้สิทธิส่งข้อมูลของผู้ใช้บริการอย่างเหมาะสมทันการณ์

กระบวนการรับมือและตอบสนองที่รัดกุม	**การรายงาน**	**การแก้ไขปัญหาและจัดการเรื่องร้องเรียน**	**ความรับผิดชอบ**
แก้ปัญหาโดยไม่ชักช้า มีแนวทางวิเคราะห์หาสาเหตุ ประเมินผลกระทบ และมีแนวทางป้องกันมิให้เกิดซ้ำอีก	ต่อผู้บริหารระดับสูงและ/หรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมกับระดับความเสี่ยง	ดูแล แก้ไข และเยียวยาแก่ผู้ใช้บริการอย่างเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น Market Conduct และหลักเกณฑ์กำกับดูแลผู้ให้บริการแต่ละประเภท (รายที่ไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตการใช้บังคับของ Market Conduct ให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดสำหรับ non-bank รายที่ไม่มีนัยสำคัญ ตาม Market Conduct)	กรณีที่เป็นผู้กระทำผิดหรือเป็นผู้มีหน้าที่ความรับผิดชอบในเรื่องนั้น

+ ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ ธปท. กำหนด

กรณีมีเหตุการณ์ผิดปกติที่มีนัยสำคัญหรือปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิส่งข้อมูลหรือข้อพิพาทกับผู้ใช้บริการ

1. ปัญหาหรือเหตุการณ์ที่**อาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ**ต่อระบบงานหรือการให้บริการรับส่งข้อมูล หรือปัญหาฐานะหรือการดำเนินงานอัน**อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน**
2. ปัญหาหรือเหตุการณ์ที่**นโยบายภายในของผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลกำหนดให้ต้องรายงาน**ต่อผู้บริหารในตำแหน่งสูงสุดและ/หรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง
3. ระบบ IT ของผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินการรับส่งข้อมูล**ถูกโจมตีหรือถูกขู่โจมตี**

→ **ต้องรายงานให้ ธปท. ทราบโดยเร็ว**
เมื่อเกิดเหตุการณ์หรือเมื่อรับรู้ถึงการเกิดเหตุการณ์

สิ่งที่ต้องรายงาน: ปัญหาหรือเหตุการณ์ สาเหตุ แนวทางแก้ไข และแนวทางการป้องกัน

2. หลักเกณฑ์กำกับดูแลกลไกส่งข้อมูลทางดิจิทัล

(6) เรื่องอื่นๆ

การรับส่งข้อมูลดิจิทัลที่ได้มาตรฐาน

ผู้ส่งและผู้รับข้อมูล ต้องปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ ธปท. กำหนด เพื่อให้การเชื่อมต่อและรับส่งข้อมูลมีความปลอดภัยและเป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งช่วยลดต้นทุนและความซ้ำซ้อนที่เกิดจากการพัฒนามาตรฐานที่แตกต่างกันและการเชื่อมต่อกับหลายหน่วยงานด้วยหลายมาตรฐาน

ผู้รับและผู้ส่งข้อมูล ผ่าน API	ผู้ส่ง e-document ให้ผู้ใช้บริการโดยตรง	ผู้รับข้อมูลและผู้ส่งข้อมูลผ่านระบบ สำหรับสมาชิก NCB
1 มาตรฐานข้อมูล	1 มาตรฐานข้อมูล	ปฏิบัติตามมาตรฐานที่บริษัทข้อมูลเครดิตกำหนด
2 มาตรฐานความปลอดภัย	2 มาตรฐานการป้องกันการแก้ไขหรือปลอมแปลงข้อมูล	
3 มาตรฐานอื่นที่จำเป็นต่อการรับส่งข้อมูล	3 มาตรฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งข้อมูล	

ทั้งนี้ ตามแนวปฏิบัติที่ ธปท. กำหนด

การใช้บริการจากบุคคลภายนอก

ผู้ส่งและผู้รับข้อมูล ที่ประสงค์จะใช้บริการจากบุคคลภายนอกเพื่อดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับส่งข้อมูลตามประกาศฉบับนี้

- ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
- ผู้ส่งผู้รับข้อมูล**ยังคงมีความรับผิดชอบ**ต่อผู้ใช้บริการเสมือนผู้ส่งข้อมูลหรือผู้รับข้อมูลเป็นผู้ดำเนินการเอง

การรายงานข้อมูลต่อ ธปท.

ผู้ส่งและผู้รับข้อมูล ต้อง

1. จัดส่งแบบรายงานในรูปแบบและตามระยะเวลาที่ ธปท. กำหนด
2. จัดส่งรายงานและข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการรับส่งข้อมูลและการดำเนินการตามประกาศฉบับนี้เพิ่มเติมตามที่ ธปท. ร้องขอ

เพื่อประโยชน์ในการติดตามพัฒนาการของการใช้งาน ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และการกำกับดูแลการให้บริการ

3. การดำเนินการก่อนหยุดให้บริการรับส่งข้อมูล

การหยุดส่งข้อมูลของ ผู้มีหน้าที่ส่งข้อมูล

1) กรณีฐานผู้ใช้บริการหรือปริมาณธุรกรรมลดลงจนไม่เข้าเงื่อนไขนัยสำคัญ	✕ ไม่ถือเป็นเหตุให้เปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกกลไกส่งข้อมูลทางดิจิทัล
2) กรณีการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์หรือนโยบายแบบถาวรจนไม่เข้าเงื่อนไขผู้มีหน้าที่ส่งข้อมูล	• ขออนุญาต ธปท. ไม่น้อยกว่า 30 วันทำการก่อนหยุดส่งข้อมูล • แจ้ง ผู้ใช้บริการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วันก่อนหยุดส่งข้อมูล

การหยุดส่งข้อมูลของ ผู้ส่งข้อมูลตามความสมัครใจ

1) ทุกกรณี	• แจ้ง ธปท. ไม่น้อยกว่า 30 วันก่อนหยุดส่งข้อมูล • แจ้ง ผู้ใช้บริการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วันก่อนหยุดส่งข้อมูล

สรุป timeline ที่สำคัญ

สรุป timeline ที่สำคัญ

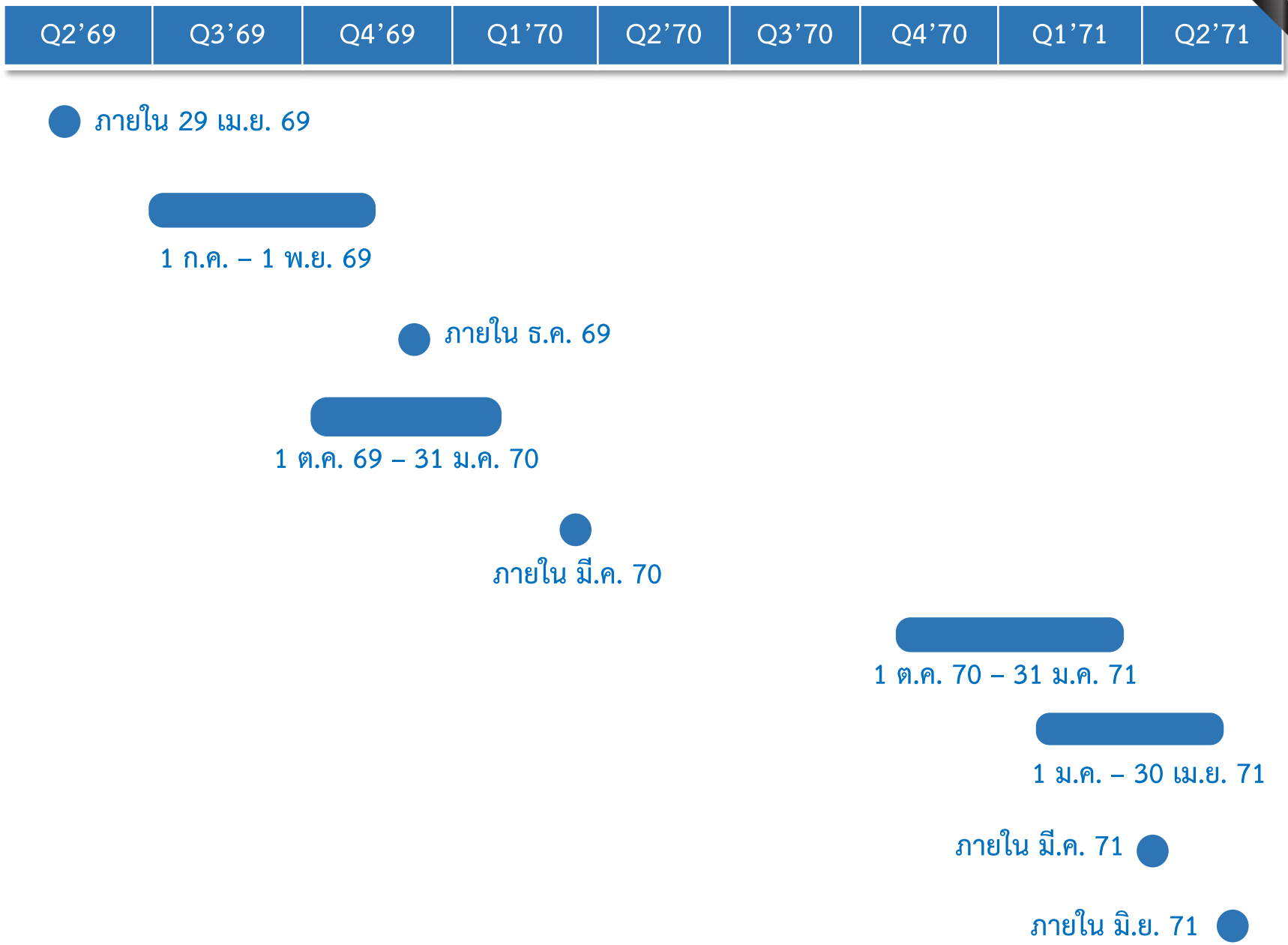

Q&A